

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

A LEHETŐSÉGEK KIHASZNÁLÁSA

A magyar agrárágazatban jelentős szerepet játszanak a kisebb gazdaságok. A bennük rejlő termelői, foglalkoztatási, piacra lépési lehetőségek azonban nincsenek kihasználva. Miközben az árutermelő mezőgazdasági tevékenység alapvetően a nagyobb léptékű gazdaságokra alapozódik, az agrártermelők azon csoportjai is figyelemre érdemesek, amelyek szerényebb keretek között gazdálkodhatnak. A különféle termelői körök igényeihez igazodva ösztönözni és segíteni kell őket, hogy lehetőségeiket kiaknázhassák. Erről beszélgettünk Elek Sándorral, a Budapesti Corvinus Egyetem docensével, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem dékánhelyettesével.

Hogyan értékeli a mezőgazdaság lehetőségeit?

A kirajzolódó tendenciák szerint közzgazdaságilag megváltozóban van a mezőgazdaság helyzete. Az agrártevékenység gazdasági szerepe, jövedelemtermelő képessége felértékelődőben van. A világban ugyanis jelentős agrár áremelkedés következett be, amely várhatóan folytatódni fog. Mégpedig jórészt az ázsiai kereslet bővülésének húzóhatására, illetve a mezőgazdasági termények (például gabona) energetikai célú felhasználása miatt.

Ez utóbbi egyfelől a környezetvédelmi lobbi hatására, de elsősorban az Egyesült Államok stratégiája miatt valószínűsíthető, amely részben mezőgazdasági nyersanyag

felhasználásával, otthoni forrásból kívánja biztosítani az üzemanyag-szükségletet.

Milyen az agrárágazat pozíciója a magyar nemzetgazdaságban?

A magyar mezőgazdaság jelentős potenciállal rendelkezik, gazdasági és társadalmi értelemben egyaránt. Amikor erről beszélünk, akkor nem csupán az agrárágazatnak a GDP-ben játszott szerepére, az ország exportteljesítményéhez való hozzájárulására, az élelmiszeripari feldolgozás háttérének biztosítására kell gondolni. És nem is csak arról van szó, hogy hazánkban magas a mezőgazdasági művelésre alkalmas területek, azon belül is kiemelkedő a szántóföldek hányada, továbbá rendelkezésre áll a szakképzett munkaerő

„Az agrártermelőknek azokat a csoportjait is segíteni kell, amelyek kisebb léptékben gondolkodhatnak, ez nemcsak gazdasági, hanem társadalompolitikai kérdés is.”

Elek Sándor

és az eszközellátottság is elfogadható színvonalú. Arról is szó van, hogy nem csupán a nagyobb volumenű piaci kibocsátásra képes termelői kör lehetőségeit célszerű kihasználni az agrárpotenciálnak azt a részét is, amely az önellátásra termelők, az önellátáson túl kisebb-nagyobb felesleget a helyi piacra vivők, a kisebb árutermelő családi gazdaságok működtetésében, a háztáji gazdálkodás újjáélesztésében rejlik. Ez utóbbiak ugyanis fontos szerepet játszhatnak a szegényebb társadalmi csoportok lecsúszásának megakadályozásában, talpon maradásának vagy felemelkedésének segítésében, illetve a helyi piacok, azaz a lokális kereslet részbeni kielégítésében, s adott esetben a feldolgozók kiszolgáltatásában.

Hogy állunk e szélesebb értelemben vett agrárpotenciál kihasználásában?

Magyarországon az elmúlt évtizedekben egyfajta habitusváltás volt megfigyelhető a mezőgazdaságot illetően. Az a szemlélet, amely a mezőgazdálkodást - nemzeti identitásnak részeként - egy pozitív dolognak tekintette, mára jelentősen megkopott. Ez nem véletlen, hiszen természetszerűleg csökkent a mezőgazdálkodással foglalkozók száma, a rendszerváltás után pedig duális birtokszerkezet alakult ki. A nagyobb, hatékonyabb gazdaságoké lett a főszerep, az európai hagyományos árutermelő családi gazdaságokból kevés van, az egykori háztáji gazdálkodók száma - akiknek a fele árutermelő volt - csökkent, árutermelő szerepük visszaszorult.

Ugyanakkor a legkisebb gazdaságokban, amelyek korábban részben a piacokon is meg tudtak jelenni, még az önellátás szerepe is egyre inkább visszaszorul. Az a jelenség figyelhető meg, hogy a munkaerőpiaci lehetőségektől viszonylag távol eső vidékeken, ahol magas a szakképzetlenség aránya és léteznek kisebb gazdaságok, a munkaképes lakosság gyakran műveletlenül hagyja a földeket, és a boltokban, városokban vásárolja meg azokat a terményeket, amelyeket maga is előállíthatna.

Mivel függ össze a szóban forgó jelenség?

Azzal magyarázható, hogy Magyarországon a mezőgazdaság iparosodottabb volt, mint Kelet-Európában általában, a hagyományos önellátás kultúrája az elmúlt évtizedekben háttérbe szorult, a kilencvenes években viszonylag nagyvonalú segélyezési rendszer épült ki, például a munkanélküli ellátások területén, a kárpótlás során földhöz jutottak jelentős hányada pedig vagy eladta, vagy nem használja területét, másrészt bizonyos térségekben a romló közbiztonsági viszonyok között nagyon kockázatosá vált a termelés.

Így napjainkra itthon irracionálisan alacsony szintre szűkült a kisebb - az önellátásra koncentráló, vagy változó mértékben piacra is szállító - gazdaságok tevékenysége.

Akad-e ettől eltérő nemzetközi példa?

Romániában például, különösen a tradicionális agrárvidékeken - például a Székelyföldön - sok, jó részt önellátásra, illetve szerényebb mértékű árutermelésre berendezkedett kisebb gazdaság jött létre. Ennek több oka van.

A földtulajdon reprivatizációjára került sor, korábban élelmiszerhiány volt, nem alakítottak ki olyan színvonalú segélyezési rendszert, mint nálunk, így a földművelésnek sokkal inkább megélhetési célja lett. Ez nem változott lényegesen az uniós tagság, illetve az elmúlt évek válsága következtében sem. Az agrárszerkezet csak kis mértékben módosul, a falusi társadalomban zömmel azok jutottak földhöz, akik ragaszkodnak is hozzá. „Külsők” alig vásárolhatnak földet. Ez problematikus is lehet, mert így a nagyobb léptékben gondolkodók sem tudnak megfelelő ütemben bővíteni. Tehát nagyszámú, nagyon kicsi gazdaság tevékenykedik, amelyek nem igazán hatékonyak, de tulajdonosaik nem tudnak mással foglalkozni: marad az önellátás és a helyi termelői piacokra termelés.

Hogyan használhatók ki a hazai kisgazdasági körben meglévő lehetőségek?

Magyarországon persze más a helyzet. A szektorban, a kisgazdaságok különféle csoportjainak lendületbe hozásával, a már említett gazdasági és társadalmi potenciál kihasználását kellene elérni. Azt, hogy a segélyezés helyett ösztönözött legyen az önellátó és helyi piacra termelés. Például az óvoda, az iskola a helyi termelőktől szerezzen be termékeket, regionális piacok jöjjenek létre, amelyeken nem kell olyan szigorú szabályoknak megfelelni, mint az élelmiszer lánc más pontjain. Amennyiben a kisgazdaságok piaci szereplőivé válnak, akkor termelői tanácsadáshoz jussanak hozzá, és legyen integráló szervezet, amely a piaci igényekhez igazítja tevékenységüket. A fiatal gazdák segítségével - akik már komolyabb árutermelő csoportot jelentenek, hiszen magas képzettségűek, határozott elképzelésekkel rendelkeznek - vonzóvá lehet tenni a mezőgazdálkodást.

Az eltérő karakterű szereplők igényeihez igazodó gazdálkodási környezet, szabályozók, intézmények, támogatások, hitelhez jutási lehetőségek szükségesek tehát. A mezőgazdálkodás előtt megnyíló lehetőségek kihasználására azokat is ösztönözni kell, akik az elmúlt egy-másfél évtizedben leszoktak a gazdálkodásról.

Összegezve, miközben világos, hogy nálunk az árutermelő mezőgazdaság súlypontját a nagyobb léptékű gazdaságok jelentik, az agrártermelőknél azokat a csoportjait is segíteni kell, amelyek kisebb léptékben gondolkodhatnak: nem szabad veszni hagyni, hogy önellátó lehetőségeiket kihasználják, illetve, hogy az árutermelő státusz felé legyenek fejleszthetők. Ez nemcsak gazdasági, hanem társadalompolitikai kérdés is.

Milyen lépések látszanak szükségesnek az érintett kisgazdálkodók mozgásba hozatalára?

Az önellátásra termelő kisgazdaságok esetében elsősorban az ösztönözottség erősítésére, az esetleges szabályozási korlátok lebontására kell hangsúlyt fektetni. Így a segélyezés rendszere helyett az agrártevékenység előmozdítását érdemes segíteni, a falusi állattartás korlátozását enyhíteni kell. Egyúttal vetőmagra, tenyészállatokra és bizonyos fokú szaktanácsadásra is igényt tart ez a gazdaságcsoport. A már felesleget is előállító, a termelői piacokra lépő (részben családi) gazdaságok esetében már valamiféle integráló szervezetet is szükség van, amely koordinálja, hogy mit termeljenek, és azt miként vigyék a piacra.

Esetükben kisebb összegű hitelekre is igény lehet, amelyek feltételei és eljárásrendje könnyen átlátható, illetve a kamatok és a biztosítékok támogatási segítséget kapnak. Erre a célra az Agrár Széchenyi Kártya is alkalmasnak látszik, amíg kisebb parcellák esetében államilag ösztönözött birtokrendezést lenne célszerű kezdeményezni. Fontos szerepe lehet a háztáji gazdaságok újjáélesztésének is, amelyre már van kormányzati szándék.

Mi segítheti a nagyobb léptékben gondolkodó kisgazdaságokat?

A nagyobb léptékű árutermelő (családi) kisgazdaságoknak is szükségük van segítségre. Jellemzően néhány termékre specializálódtak, képesek beruházásra, de sokszor problémát jelent a földhöz jutásuk. Előnyben lehetne részesíteni őket, hogy az állami földalapról bérlethez jussanak, vagy vehessenek belőle. Így a pozíciójuk is erősödhetne, ami hitelképességüket is javítaná. De mindenképpen szem előtt kell tartani, hogy az agrárszektor nagyobb és kisebb szereplői számára is biztosítani kell a hozzáférhető banki forrásokat. Természetesen a termelők más-más csoportjai eltérő hitelintézeti megközelítést, banki termékeket igényelnek, továbbá élhetnek az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott kezességvállalás lehetőségeivel.

A GAZDÁK NÖVEKVŐ HITELIGÉNYE

Az idei aszálykár több mint 300 milliárd forintot tesz ki. Az emiatt szűkülő takarmánytermelés jelentősen csökkenti, illetve differenciálja a gazdák jövedelmét. Ez is közrejátszhat abban, hogy nő az érdeklődés az agrártermékek likviditási helyzetét javító agrárhitel-kártyák iránt - nyilatkozta a Takarékbank.

Az aszálykárral sújtott agrárvállalkozók megsegítésére többféle eszköz is rendelkezésre

áll. A területalapú támogatások előlegének kifizetése 2012 decembere helyett már októberben megkezdődött. Elérhető a Magyar Fejlesztési Bank által refinanszírozott Agrár Forgóeszköz Vis Maior Hitelprogram is, amely az irányadó bankközi euró kamathoz kötött, de árfolyamkockázat nélküli forint alapú hitellehetőség. A hitelprogram célja, hogy kedvezményes kamatozású forgóeszköz hittel biztosítson az elemi és katasztrófa kárt

szennedett, mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozások folyamatos termelésének biztosításához, versenyképességük fenntartásához, a minőségi termékek előállításához. A konstrukció keretében lehetőség van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes készítő kezességvállalásának igénybevételére.

A károsult agrárgazdálkodók likviditási helyzetét az agrárkártyák révén igénybe vehető forgóeszközhitel is javítja. Ezzel is magyarázható, hogy a Takarékszövetkezeti Integráció által kibocsátott Gazdahitel-Gazdakártyák és Agrár Széchenyi Kártyák száma továbbra is bővül. A kihelyezett hitelösszeg a 2011. év végéhez képest mintegy 10 százalékkal emelkedett. Mindkét hitelhez kapcsolódik az AVHGA kezességvállalása.

A kihelyezések növekedése a 2007 óta elérhető Gazdakártyával kihelyezett állomány szinten maradása mellett, alapvetően az Agrár Széchenyi Kártya felhasználás bővülésének köszönhető. A Takarékszövetkezeti Integráció 2012 elején kezdte meg az Agrár Széchenyi Kártya forgalmazását. Az ahhoz kapcsolódó hitelállomány 2012. szeptember végén már meghaladta az 1,2 milliárd forintot.

www.magyar-takarék.hu

Széchenyi Agrár kártya „Jövet-menet”

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek

FOLYAMATOS FEJLESZTÉS

Világjárt szakemberek sem láthattak sok olyan korszerű baromfinevelő telepet, mint amilyennel egy Bács-Kiskun megyei falu, Jászszentlászó határában találkozni. Mérete lenyűgöző, technológiája, technikája világszínvonalú. Bármilyen hihetetlen, vagy inkább csodálni való tény: szinte a semmiből teremtette vállalkozását Mezei Jenő István.

Akár szimbolikus is lehet, hogy a hatalmas telep mellett az „irodaház” egy kis ház, amilyen bárhol található a faluban. Berendezése igen csak puritán, egyszerű, célszerű és takarékos. Három cég - a Mezei egyéni vállalkozás, az egykori ősvállalkozás, amely növénytermesztéssel és két telepen baromfitenyésztéssel foglalkozik, valamint a takarmány-alapanyag előállítását és kereskedést folytató Mezei Kft., s a harmadik, egy projekt cég a MEMAX Baromfitenyésztő Kft. - központja.

- A családom régen is mezőgazdasággal foglalkozott - beszél a kezdetekről Mezei Jenő István tulajdonos és cégvezető, - érthető a vonzódásom ehhez a területhez. Majd húsz éve, amikor leszereltem a katonaságtól, elhatároztam, hogy én is elkezdem a gazdálkodást. Volt egy ólunk, ahol hatezer csirkét neveltem. Rögtön el kell mondanom, hogy nem lévén elegendő tőkém, már az induláskor mellém állt a Fókusz Takarékszövetkezet, olyan hitelt nyújtott, ami mögé az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia kezességét vettük igénybe. Ezzel a hitellel tettem meg az első lépéseket, ha akkor ez nincs, lehet, hogy most nem beszélhetnék ezen a telepen. Azóta is maradtam ennél a megoldásnál: takarékszövetkezeti hitel és alapítványi garancia. Jól működik ez a konstrukció, hiszen az évek során sorozatosan vettem fel a pályázatokhoz

hiteleket. Nagy változást hozott a 2000. év, amikor támogatott gazdahitelhez juthattunk. Akkor is a Fókusz Takarékszövetkezet segített. Tízmillió forintot vettünk fel, amiből egy kisebb takarmánykeverőt létesítettünk. És itt egy pillanatra meg kell állni, hogy megértsük a következő folyamatokat. A csirkenevelés - mint minden állattenyésztési ágazat - egyik, vagy talán legnagyobb költségtényezője a takarmány. Ezen lehet nyerni, de akár sokat veszíteni is. Ha keveréktakarmányt vásárolok, a gazdaságom teljesen ki van szolgáltatva a takarmányárak ingadozásának. Ezért maximálisan igyekeztem függetleníteni magunkat a takarmánypiac változásaitól. Így a gazdahitelből létesített takarmánykeverő akkor stratégiai jelentőségű volt, hiszen csökkentek a költségeink, miáltal javultak a piaci esélyeink, s kiszámíthatóbbá vált a jövedelem.

A keverés egy dolog, de továbbra is nagy kitettséget jelent a takarmányozás, ha a szemes terményt vásárolni kell. Ezt tudván Mezei Jenő István igyekezett minél előbb saját földön megtermelni a takarmány. Erről a következőket mondta.

- Arra törekedtem, hogy saját termőterületem legyen. 2000-ben pályáztam, aminek eredményeként 18 hektár szántót sikerült vásárolni. Később már olyan helyzetbe kerültem, hogy

körülötte meg tudtam venni 150 hektár földet, amiből száz hektár a szántó. De a saját föld még nem minden, hiszen itt a környéken nem a legjobb termőföldek találhatóak, s ha még ehhez hozzávesszük a szélsőséges, aszályos időjárást, akkor a saját termés még messze nem garantálja a vállalkozás biztonságát. Csak akkor lehet biztonságos a termelés, ha a területet öntözhetővé tesszük. Egyik feladat hozta a másikat. Az uniós forrásból finanszírozott AVOP pályázat keretében uniós támogatással kiépítettük a terület öntözőrendszerét.

Természetesen a földvásárláshoz és az öntözési beruházáshoz már a korábban, nagyobb ütemben fejlesztett baromfitelep nyereségét tudta visszaforgatni a vállalkozás. Hogyan is fejlődött a baromfinevelés? - kérdeztük a vállalkozót.

- Amikor csak lehetett, pályáztunk. 2001-ben, hazai finanszírozású Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumi pályázat keretében hirdették meg a baromfitelepek és kiszolgáló épületek építését. Ennek igénybevételével létesítettük az első nagy telepet, ahol már 57 ezer csirkét tudtunk nevelni. Gyorsan felépítettük, hiszen 2001-ben pályáztunk, és már 2002 februárjában termelt a telep. Később 2006-ban úgy döntöttünk, hogy ezt a telepet korszerűsítjük, s hozzá építettünk még két ólat, így már 90 ezer csirke fért el a telepen. Az előbb említett földvásárlásokhoz és öntözésfejlesztéshez ennek a telepnek a jövedelmét használtuk fel. Utána még több fejlesztési, gépesítési pályázaton nyertünk, ami a folyamatos növekedést alapozta meg. Az elmúlt évben valósítottuk meg szintén uniós forrásból támogatott Új Magyarország Vidékfejlesztési Program kere-

„Az évek során többször vettem fel a pályázatokhoz hiteleket.”

Mezei Jenő István

tében a legnagyobb projektünket, egy új telepet, ahol már világszínvonalú technikával és technológiával neveljük a csirkéket. Minden folyamatot számítógép vezérel. Turnusonként 300 ezer csirkét nevelünk, ami éves szinten közel 1,8 millió szárnyas állatot jelent. A milliárdos beruházás megvalósításához a Fókusz Takarékszövetkezet háttértámogatása mellett az OTP Zrt. bizalmát is sikerült elnyerni a projekt hitelfinanszírozásához.

Hogyan jött ehhez a takarmány alapanyag kereskedés?

- Láttuk, hogy bár megtermeljük a szemes takarmányt, jelentős tételt tesznek ki a különböző takarmány alapanyagok. Egyre világosabbá vált számunkra, hogy ha már ezeket nagy tételben vásároljuk, a saját felhasználás mellett kereskedelmi forgalmazást is kialakíthatunk. Erre hoztuk létre a Mezei Kft-t, amelyben van egy hidegen sajtolt olajüzemünk, és 2011-ben megindítottunk egy zsírüzemet is, ahol takarmányzsírokat gyártunk. Ehhez is az anyagi forrást a Fókusz Takarékszövetkezet adta az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességével. A Fókusznál már úgy érzem, hogy szinte családtagként kezelnek, mindent igyekeznek megoldani, igaz, én sem késtem még egyetlen törlesztőrészlettel sem. Pontosan megértették, hogy a zsír az egyik legfontosabb összetevője a takarmánynak, nem csak az számít, hogy mennyibe kerül, hanem, hogy milyen minőségű. Ez alapvetően befolyásolja a csirke nevelését, de a minőségét is. Ezért láttuk jónak, hogy a takarmányzsír üzemet felépítsük, kiküszöbölve azt a kockázatot is, amit a takarmányzsír minőségének változása okoz. A lehető legjobb takarmányolajat és -zsírt állítjuk elő, és ha már készítenek, forgalmazunk is. Vizsgálatok bizonyítják, hogy ez a zsír azonos minőségű az étkezési zsírral. Forgalmazunk még szójadarát, zeolitot, takarmánymeszet stb. Az idén a takarmány alapanyag forgalmazás árbevétele 400-500 millió forint között alakul.

- Nem csak szakmailag, hanem a tulajdonviszonyokat tekintve is ideális a vállalkozás, mert családi alapon áll. Az öcsém, az édesanyám, a feleségem részes benne, mind itt dolgoznak, és talán az utánpótlás is megoldott, a fiam mezőgazdasági technikumba jár, a lányom, aki most végzi az általános iskolát, közgazdasági technikumba szeretne jelentkezni. Ugyanígy fontosnak tartom, hogy 24 állandó dolgozót foglalkoztatunk, jellemző, hogy az idén csak egy ember ment el, ő is más munkakörbe, magasabb fizetésért. Az állandó alkalmazottak mellett van 13 alkalmi dolgozónk is, akik a csirkék szállítását, pakolását végzik. Nem változik ennek a brigádnak az összetétele sem, amiben gondolom, nagy része van annak, hogy mindenki be van jelentve, és tisztességes fizetést kap. Szépen, pontosan dolgoznak, pedig a szállítás általában éjszaka történik. A vágóhidak

mindig dicsérnek bennünket, mert pontosan szállítunk, és a csirkék sérülés nélkül érkeznek meg.

Az eredményeket a következőkben összegezte Mezei Jenő István.

- Hatezer csirkével kezdtem, most egy turnusban közel 300 ezer csirkét nevelünk, azaz évente majd 1,8 milliót. A mi csirkénk azért jobb minőségű, mert vadonatúj telepeink vannak, a legkorszerűbb technológiával. Van öntözéses növénytermesztésünk, van egy takarmányolaj üzemünk, biztonsággal tudunk termelni, s mellettünk egy pénztintézet. Ez így kerek egész. 2000-ben 10 millió forint volt az árbevételünk, és büszke vagyok arra, hogy most meghaladjam a másfél milliárdot.

Hogyan tovább? - kérdeztük a vállalkozótól.

- Ha megnézzük ezt a tempót, és belegondolunk, hogy jó tíz év alatt százötvenszeresére nőtt a cég bevétele, és az utóbbi években gyakorlatilag egymást követték a beruházások, érthető, hogy most az apróbb finomításokkal, a finomhangolással akarok egy kis időt eltölteni, hogy napi beavatkozás nélkül, automatikusan működjenek a vállalkozások. Úgy érzem, hogy később a kereskedelem felé kell nyitni. Van egy álmom, hogy kihasználva a vertikum kiépítéséből származó előnyöket, a kisebb önköltséget, viszonylag elérhető áron egy különleges minőségű csirkét állítsak elő, amelyet saját márkával hozok forgalomba.

ADMINISZTRATÍV TEENDŐK

Az év utolsó heteiben számos adminisztratív teendője akad a gazdálkodóknak. Ezek egy része a kölcsönös megfeleltetés keretében mindenkit érint, de vannak egy-egy gazdálkodási formához kötődő feladatok is.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) támogatásban részesülőknek az idén is teljesíteni kell a web-GN elektronikus adatszolgáltatást, azaz a gazdálkodási napló egyes, előző gazdálkodási évre (2011/2012) vonatkozó adatait elektronikus felületen kell beküldeniük a Nemzeti Élelmi-

szertlánc-biztonsági Hivatalhoz (NÉBIH). E kötelezettséget a 61/2009. (V. 14.) FVM rendelet írja elő, az adattartalomról pedig az Irányító Hatóság 12/2011. (II. 15.) közleménye rendelkezik.

A nitrát adatszolgáltatás a nitrátérzékeny területen gazdálkodókat, illetve az ország területén bárhol, a háztartási igényt meghaladó mértékben állatot tartókat érinti. Ezt a kötelezettséget elektronikus (az ügyfélkapun keresztül) és papír alapon egyaránt teljesíthetik az érintettek. Az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet alapján a nitrát adatszolgáltatásra kötelezetteknek év közben folyamatos nyilvántartást is vezetniük kell, amely lehet a gazdálkodási naplónak a tápanyag-gazdálkodásra, a trágyázásra, a parcellaművelési adatokra, valamint az állattartásra vonatkozó lapja, vagy bármilyen, azzal megegyező adattartalmú nyilvántartás. A tápanyagpótlást az ötévenkénti talajvizsgálat eredményeire ala-

pozva kell tervezni. A nitrátérzékeny területekre november 15. és február 15. között semmilyen trágyázó szer nem juttatható ki.

Az agrárkárenyhítési rendszerben kötelezően, vagy önkéntesen részt vevőknek is most kell benyújtaniuk a kárenyhítő juttatás iránti kérelmüket a kormányhivatalok földművelésügyi igazgatóságaira. Ennek feltétele, hogy a káreseményt 15 napon belül bejelentették, illetve időben befizették a kárenyhítési hozzájárulásukat, és gazdaságukban a mezőgazdasági káresemények üzemi szinten több mint 30 százalékkal csökkentették a hozamértéket. A hozamérték, illetve a referencia hozamérték meghatározásához szükséges referencia árat a Vidékfejlesztési Értesítő LXII. évfolyam 16. száma tartalmazza. Amely termékre nem tettek közzé referenciaárat, a tárgyévi hozamérték meghatározásához a tárgyév megelőző egy év, a referenciahozam-értéknél pedig az előző öt év értékesítéseinek számlával igazolt adatait kell felhasználni.

VÁLTOZÓ NYILVÁNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG

A 105/2012. (X. 11.) VM rendelet módosította a gyártmánylapról szóló 82/2012. (VIII. 2.) VM rendeletet. Eszerint 2013. január 1-jétől változások lesznek a feldolgozott élelmiszerek nyilvántartási kötelezettségében. A feldolgozott élelmiszerek (vagyis az eredeti terméket lényegesen megváltoztató bármely tevékenységgel - például melegítés, füstölés, pácolás, érlelés, szárítás vagy e folyamatok valamely kombinációjával - készült termékek) előállítóra vonatkozó szabályozás alapvető célja, hogy lehetővé tegye az élelmiszerekre vonatkozó élelmiszer-biztonsági és minőségi adatok egyetlen nyilvántartási rendszerben történő dokumentálhatóságát. Az új szabályozásban elmarad a korábbi gyártmánylap minta melléklet, ugyanis nincs kötelező formai elvárás, a tartalmi előírásokat viszont kötelező alkalmazni. Új előírás a géntechnológiával módosított szervezet (GMO) vagy az abból előállított termék, összetevőként való felhasználása esetén, arról szóló nyilatkozatot kell készíteni.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

A vidékért kezességek

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Kálmán Imre u. 20.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Az AVHA Szolgáltató és Tanácsadó Kft. a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és garancia-konstrukciókról, valamint
- segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

- üzletviteli tanácsadás,
- mezőgazdasági szaktanácsadás,
- hitelkérelmek összeállítás,
- pályázati tanácsadás.

Hívja a **06 40 200 771**-es kék számot, vagy keressen minket a tanacsadas@avhakft.hu e-mail címen.

AGRÁRTÁMOGATÁSOK FOLYÓSÍTÁSA

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) számos támogatás folyósítását kezdi meg, illetve bonyolítja le a 2012. év utolsó heteiben.

- A baromfi- és a sertéstartók számára az eredetnél 20 százalékkal több forrást biztosítanak az állatjóléti támogatások keretében.

A baromfitartók 4,8, míg a sertéstenyésztők 7,2 milliárd forintot kapnak erre a célra.

- A szőlőültetvények szerkezet-átalakítási támogatása keretében mintegy 1300 hektár új ültetvény telepítésére nyílik lehetőség.

A 2012/2013-as borpiaci évben kb. 3,2 milliárd forint támogatási forrást használnak fel erre a célra. Így a 2011/2012-es borpiaci évben elvégzett ültetvény-fejlesztéssel együtt összesen hozzávetőlegesen 4400 hektár ültetvény-terület megújítása válik lehetővé.

- A mezőgazdasági területek erdősítésére 1,4 milliárd forint támogatást kap több mint 2300 gazdálkodó.

A védett, őshonos, és veszélyeztetett állatfajták genetikai állományának megővésére mintegy 600 gazdálkodó, összesen 1,1 milliárd forint támogatást vehet igénybe.

A juh- és kecskeállomány elektronikus jelölésére 3500-an kapnak 72 millió forintot.

- A területalapú támogatás előlegének első részét, 135 milliárd forintot az MVH 2012. október közepén három nap alatt már kifizette a gazdálkodóknak.

2012. november végén az a kb. 2000 gazdálkodó kapja meg ezt a támogatást - összesen mintegy 2 milliárd forintot - akik a hivatallal való egyeztetések után váltak jogosulttá a támogatásra.

A területalapú támogatások második részlete 2013 januárjában válik esedékessé.

- A különleges tejtámogatás első részletét 2012. október elején kapták meg a gazdák, míg a második részlet átutalását az MVH 2012. decemberében indítja el, 2500 gazdálkodónak 6 milliárd forintot utalnak át.

UNIÓS PÁLYÁZATI TÁMOGATÁSOK

Több uniós támogatási konstrukció esetében a közeljövőben kapják meg a támogatási határozatokat a nyertesek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivataltól (MVH).

- A fiatal gazdák támogatására hatalmas volt az érdeklődés. A 2012. augusztus közepi határidőig 3300 kérelem érkezett be az MVH-hoz. A támogatási igény meghaladta a 20 milliárd forintot. A rendelkezésre álló forrás megszabott korlátai miatt, a pályázók közül most mintegy 900-an nyertek el támogatást.

A különböző többletforrások felkutatása után, 11,6 milliárd forintos támogatást lehet szétosztani a pályázók között.

- Az élelmiszeripari beruházások támogatására csaknem 280 kérelem érkezett be. Azok támogatására eredetileg mintegy 5 milliárd forint állt rendelkezésre. A 150 jóváhagyott pályázat forrásigénye 8,1 milliárd forint. Az MVH erőfeszítéseket tesz a hiányzó 3,1 milliárd forint támogatási forrás előteremtésére.

- Az állattartó telepek korszerűsítésének negyedik üteme esetében 51 milliárd forintos

támogatás áll rendelkezésre, amelyet az MVH várhatóan további forrásokkal egészíti ki, mert az elfogadott pályázatok forrásigénye ennél jóval nagyobb.

A TANYA- FEJLESZTÉSI PÁLYÁZAT NYERTESEI

2012. november közepén megszületett a döntés az ez évi Tanyafejlesztési Program nyertes pályázatairól.

Az idén második alkalommal meghirdetett programban 205 pályázó nyert, összesen mintegy 1,5 milliárd forintos vissza nem térítendő állami támogatást.

A programra 240 alföldi településről nyújthattak be pályázatokat, többek között önkormányzatok, kistérségi társulások, tanyagondnoki szervezetek és tanyai gazdálkodók.

A pályázatok beadására 2012. július 9. és 2012. augusztus 31. között volt lehetőség.

A Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet elektronikus felületén összesen 416 darab pályázatot véglegesítettek, 2 milliárd 749 millió forintos támogatási igénnyel.

A legtöbb pályázat fejlesztési, karbantartási, valamint a tanyagondnoki szolgáltatók fejlesztését célozta meg.

A nyertes pályázók támogatási előlegének kifizetésére a 2013. év elején, a teljes támogatási összeg kifizetésére pedig 2013. június 30-ig kerül majd sor.

A TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉS ÉS FOGLALKOZTATÁS TÁMOGATÁSA

Az Új Széchenyi Terv keretében megjelent a „Komplex technológiai fejlesztés és foglalkoztatás támogatása” című (GOP-2012-2.1.3 kódszámú) pályázati kiírás.

A konstrukció célja olyan komplex beruházások támogatása, amelyek kiemelkedő foglalkoztatási hatással bírnak: hozzájárulnak a munkahelyek megőrzéséhez vagy új munkahelyek teremtéséhez.

Támogatást lehet igényelni eszközbeszerzésre, információs technológia-fejlesztésre. Ezekhez kapcsolódóan támogatható továbbá az infrastrukturális és ingatlan-beruházás, az eszközbeszerzéshez kapcsolódó gyártási licenc megvásárlása, a gyártási know-how

beszerzése, a piacra jutás segítése, a vállalati humán erőforrás fejlesztése, tanácsadás igénybevétele, illetve a minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, szabványok bevezetése és tanúsíttatása.

Az 1333/2012 (IX.7.) Kormány Határozat alapján a GOP-2.1.3. konstrukcióra rendelkezésre álló keret 62,3 milliárd forint a 2011-2013. évekre. A megnyílt pályázat keretében az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege minimum 50 millió forint, maximum 2 milliárd forint.

A pályázatok benyújtása 2012. november 5-től 2012. december 31-ig lehetséges.

TÁMOGATÁSI PÁLYÁZAT A TALÁLmányOK SZABADALMAZTATÁSÁRA

Az Új Széchenyi Terv keretében, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alaphoz kapcsolódva megjelent a „Magyar szellemi alkotások hazai és külföldi iparjogvédelmi oltalmának támogatása” című pályázat.

A 200 millió forintos keretösszegű konstrukció célja a szellemi alkotások hazai vagy nemzetközi iparjogvédelmi oltalmát szolgáló tevékenységek támogatása.

A pályázatban támogatott tevékenységek eredményeként nőhet a benyújtott hazai, valamint a külföldi iparjogvédelmi bejelentések és a megadott oltalmak száma, ami előmozdíthatja a magyar szellemi alkotások hasznosulásának sikerességét.

A kiírásra magyarországi lakhellyel rendelkező természetes személyek, mikro-, kis- és középvállalkozások, költségvetési szervek, non-profit szervezetek jelentkezhetnek.

A pályázatok könnyített eljárással kerülnek elbírálásra és új elemként támogathatók a szabadalmak megelőző előkészítési költségei is.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege a hazai oltalomszerzéssel és fenntartással kapcsolatos pályázatok esetében legfeljebb 600 000 forint; a külföldi oltalomszerzéssel és fenntartással kapcsolatos pályázatok esetében legfeljebb 2 millió forint.

NEMZETI AGRÁRKAMARA

Az új Nemzeti Agrárkamarában már 100 ezren nyilvántartásba vetették magukat.

Az új agrár-köztestületnek - amely a kamarai tisztségviselők megválasztása után várhatóan a jövő év tavaszán kezdi meg működését - minden agrárgazdasági szereplő alanyi jogon tagja lesz. (Előreláthatólag 300-400 ezer lesz a végleges kamarai taglétszám.)

A kamarai tisztségviselők megválasztásában azonban csak azok vehetnek részt, akik 2012. november 30-ig regisztráltak a kamara honlapján, és befizették az 5000 forint regisztrációs díjat is.

A kamara több új szolgáltatást is bevezet, hogy tagjai versenyképességét támogassa.

Így piaci és szakmai információkkal is ellátják a tagokat, és közérthető szakkönyveket is szeretnének kiadni.

A pályázatok benyújtása 2012. december 10-től a keret kimerüléséig folyamatosan, de legkésőbb 2013. június 30-ig lehetséges.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hítelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Horváth Attila | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760 | Fax: (1) 373 8455
Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt. 8201 Veszprém, Órház u. 38.